

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПЕРЕДУМОВ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ¹

к.е.н., доц. Шкарупа О. В., студентка гр. ЕД-71 Овсюкова Ю. О.

У сучасних умовах розвитку світової економіки питання глобальної зміни клімату та захисту навколишнього середовища набувають усе більшої актуальності. Зазвичай витрати, пов'язані з використанням підприємством природних ресурсів, є набагато нижчими, ніж ціна ліквідації наслідків того негативного екстернального впливу на навколишнє середовище, який при цьому виникає. Такий вплив, створюючи несприятливі екологічні умови існування, негативно впливає на здоров'я людей та на довкілля.

З огляду на це сьогодні досить важливим для України є створення таких умов функціонування економіки держави, які б дозволяли знизити рівень шкідливих викидів та обсягів використання невідновних ресурсів, поліпшити екологічну ситуацію в країні, а відтак забезпечити стабільний рівень її економічного зростання.

Таким кроком може стати впровадження практики економічного господарювання, спрямованої не лише на отримання прибутку, а й на мінімізацію шкідливого впливу на довкілля, використання енерго- і ресурсозберезувальних технологій та формування ринку екологічних товарів і послуг. Ідеться про розвиток зеленого бізнесу – комерційної діяльності, головною метою якої є отримання прибутку від продажу екологічних товарів та послуг, виробництво і надання яких передбачає застосування методів та технологій, що мінімізують інтегральний екодеструктивний вплив на довкілля, а їх використання сприяє створенню максимально екологічно сприятливих умов життя для споживачів як у короткостроковому, так і довгостроковому періоді, а також формуванню екологічної свідомості суспільства.

На противагу традиційному веденню бізнесу, зелений бізнес ґрунтується на екологічно сприятливих методах ведення підприємницької діяльності. Також зелений бізнес передбачає не лише регулювання норм екологічної безпеки і зниження шкідливого впливу на довкілля та здоров'я людей, але й формування певної свідомості у робітників та менеджерів компаній щодо важливості захисту навколишнього середовища та зниження шкідливого впливу на довкілля.

Зелений бізнес є новою формою діяльності в економічній сфері, що набуває дедалі більше актуальності та розвивається швидкими темпами. Цей вид підприємницької діяльності передбачає також застосування зелених технологій та формування екологічної свідомості споживачів та виробників, що є головною відмінністю цього виду бізнесу від інших комерційних видів діяльності. Таким чином, зелений бізнес має не тільки екологічне спрямування, але передбачає наявність трьох аспектів: екологічного, економічного та соціального, які характеризують його з різних сторін.

Впровадження зеленого бізнесу в Україні сприятиме вирішенню багатьох еколого-економічних проблем, що нині стримують економічне зростання в країні. Становлення цього напрямку діяльності може принести ряд економічних вигод, а саме:

- створення нових робочих місць;
- збільшення надходжень до бюджету за рахунок зростання кількості підприємств та обсягів виробництва;
- вихід на нові світові ринки збуту, де ще не сформувалися конкурентні відносини, тощо.

До того ж упровадження зеленого бізнесу сприятиме надходженню іноземного капіталу у вітчизняну економіку.

Зауважимо, що в Україні активно розвиваються ті напрями зеленого бізнесу, що мають розроблені й затверджені на законодавчому рівні нормативно-правові засади діяльності. Досить активно розвиваються також напрями зеленого бізнесу, орієнтовані на експорт. Інші сфери зеленого бізнесу перебувають на етапі заснування через брак фінансових ресурсів, відсутність нормативно-правового підґрунтя та неефективність державної екологічної політики.

Успішне вирішення завдань державної екологічної політики безпосередньо залежить від ефективності мобілізації фінансових ресурсів на природоохоронні цілі, дієвості існуючих форм і методів організації фінансів природокористування.

Підсумовуючи вищезазначене, можна стверджувати, що впровадження зеленого бізнесу в Україні є інноваційним, прибутковим та перспективним напрямом економічної діяльності. Але його розвиток стримує відсутність фінансування. Нині залучення грошових ресурсів у становлення цього виду діяльності можливе лише в разі створення відповідного фінансово-правового підґрунтя на рівні держави, що формуватиме відповідний інтерес у вітчизняного та іноземного інвестора.

Для того щоб розвиток зеленого бізнесу в Україні мав позитивний ефект, необхідно сприяти впровадженню поетапної програми оптимальної залежності трьох її основних елементів: держава - зелений бізнес - інновації.

---

¹ Матеріал підготовлений і публікується у рамках теми № д/р 0111U002149 «Фундаментальні основи формування екологічно орієнтованих механізмів реалізації соціально-економічного потенціалу в умовах інформаційного суспільства», 2011–2013 рр.